

ПРЕЗИДІЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА

21.09.2022

м. Київ

№ 277

Про роботу установ Придніпровського наукового центру НАН України і МОН України в умовах воєнного стану

Президент Національної академії наук України академік НАН України А.Г.Загородній та віцепрезидент Національної академії наук України академік НАН України В.Л.Богданов 08 та 09 вересня 2022 року відвідали з робочим візитом установи Придніпровського наукового центру (далі – ПНЦ) НАН України і МОН України у м.Дніпро та ознайомилися з їх роботою в умовах воєнного стану.

Незважаючи на складні умови, установи ПНЦ НАН України і МОН України продовжують проводити наукові дослідження, забезпечують збереження кадрового потенціалу та інфраструктури, докладають зусиль до виконання державного замовлення та господарчих договорів, зокрема для потреб національної безпеки та оборони України.

Інститут геотехнічної механіки ім.М.С.Полякова НАН України є головною науковою організацією в Україні з проблем видобутку та переробки корисних копалин. Науковці інституту продовжують розвивати та вдосконалювати створені в установі технології та нові розробки з ведення гірничих робіт. Зокрема, це технології опорно-анкерного кріплення гірничих виробок, комплексної дегазації та утилізації шахтного газу метану, спалювання вугілля на ТЕС з використанням високотемпературного аеродинамічного плазмового реактора та комплексної безвідходної переробки техногенних родовищ корисних копалин, техніка та технологія утилізації золошлакових відходів з метою отримання низькозольної вуглецевої частини для повторного використання як твердого палива на ТЕС, а також силікатної маси для використання в будівництві, спосіб та система високоефективного захисту об'єктів цивільного та промислового будівництва від вібро- і сейсмовпливу з використанням спеціальних конструктивних елементів – гумових та гумометалевих блоків. Ці розробки та їх науковий супровід допомагають в умовах воєнного часу підвищувати ефективність та безпеку видобутку вугілля та іншої мінеральної сировини.

Інститут продовжує активну співпрацю з виробничою галуззю, зокрема, з гірничо-видобувними підприємствами. Рішенням Постійно діючої комісії з охорони праці та промислової безпеки у вугільній промисловості Міністерства енергетики України на інститут покладено функцію надання підприємствам міністерства узгоджень, експертних висновків, дозволів та здійснення досліджень. В рамках цих повноважень щорічно інститут надає вугільним підприємствам понад 100 погоджень, рекомендацій та інших дозвільних документів. В інституті розроблено новий концептуальний підхід до проблеми реструктуризації вугільної галузі, розроблено науково і практично обґрунтовану Концепцію з найбільш ефективного розв'язання питань паливно-енергетичної галузі.

Державне підприємство «Спеціальне конструкторсько-технологічне бюро Інституту геотехнічної механіки ім.М.С.Полякова НАН України» продовжує роботи зі створення за розробками Інституту геотехнічної механіки ім.М.С.Полякова НАН України нової техніки для збагачення вугілля на робочих просіюючих поверхнях – динамічно активних стрічкових ситах, які з успіхом впроваджено на багатьох підприємствах гірничодобувної галузі України та інших країнах світу.

Відділення фізики гірничих процесів Інституту геотехнічної механіки ім.М.С.Полякова НАН України продовжує розвивати дослідження, що стосуються природи фізичних процесів, які супроводжують видобуток корисних копалин, закономірностей їх формування та обґрунтування оптимальних параметрів технологій розробки корисних копалин за різних умов їх видобутку і переробки.

Інститут технічної механіки НАН України і ДКА України, як головний інститут ракетно-космічної галузі України, продовжує виконання робіт, пов'язаних з діяльністю підприємств Державного космічного агентства України. Науковці інституту вивчають питання, пов'язані зі створенням ракетно-космічної техніки і космічних апаратів, залізничного та автомобільного транспорту, аеротермогазодинамікою енергетичних установок, міцністю, надійність і оптимізація механічних систем, механікою взаємодії твердого тіла з іонізованим середовищем та електромагнітним випромінюванням. Значну частину наукових досліджень установи спрямовано на забезпечення наукового супроводу основних розробок Державного підприємства «Конструкторське бюро «Південне» ім.М.К.Янгеля». Належним чином в інституті підтримується «Плазмоелектродинамічний стенд Інституту технічної механіки НАН України і ДКА України», який входить до переліку об'єктів, що становлять національне надбання.

В Інституті транспортних систем і технологій НАН України виконуються дослідження в галузі механіки та аеродинаміки транспортних засобів, зокрема високошвидкісного транспорту на магнітному підвісі, розробки нових систем живлення на основі відновлюваних джерел енергії, створення нових хімічних джерел струму. Інститут успішно розвиває свої дослідження не тільки за традиційними

науковими напрямками, але й розширив тематику досліджень за напрямом нетрадиційної енергетики, що базується на використанні відновлюваних джерел енергії, – сонячної й вітроенергетики, а також у галузі розробки екологічно чистого транспорту з електричним приводом, пристроїв і систем накопичення енергії.

Інститут чорної металургії ім.З.І.Некрасова НАН України продовжує здійснювати науково-технічне супроводження діяльності підприємств чорної металургії, співпрацює з металургійними підприємствами щодо підготовки і реконструкції та освоєння нового обладнання, технологій і систем автоматизованого управління, розв'язує нагальні і перспективні проблеми металургійного виробництва, виконує роботи на замовлення зарубіжних металургійних підприємств. Інститут бере участь у розробці пропозицій з відновлення і розвитку чорної металургії в Україні, впровадження у металургійне виробництво низьковуглецевих технологій у повоєнний період.

Зважаючи на поточні умови, установи та організації ПНЦ НАН України і МОН України готуються до роботи в складний осінньо-зимовий опалювальний період 2022–2023 рр., плануючи конкретні інженерно-технічні заходи.

Тривають спільні дослідження установ НАН України в рамках Генеральної угоди про науково-технічне співробітництво між Національною академією наук України та Державним підприємством «Конструкторське бюро «Південне» ім.М.К.Янгеля» в галузі створення ракетно-космічної техніки, яка була укладена 10 жовтня 2012 року. До цієї роботи було залучено 45 інститутів Академії. Установи НАН України здійснюють великий обсяг досліджень в галузі технічної механіки, матеріалознавства (зокрема використання новітніх композиційних матеріалів), міцності матеріалів і конструкцій, хімії і хімічних технологій, числового моделювання процесів, пов'язаних з конструюванням та забезпеченням надійної роботи окремих вузлів і елементів ракетної техніки тощо.

Президія НАН України віддає належне науковцям Придніпровського регіону за відданість своїй справі в складних умовах воєнного стану та високо оцінює їх зусилля з виконання завдань, що стоять перед академічними установами та організаціями.

Президія НАН України постановляє:

1. Схвалити діяльність наукових установ Придніпровського наукового центру НАН України і МОН України, які в складних умовах воєнного стану забезпечують розвиток наукових досліджень, функціонування експериментальної та дослідно-виробничої бази, споруд цивільного захисту, докладають максимальних зусиль для збереження кадрового потенціалу та докладають всіх можливих зусиль для виконання робіт в інтересах підприємств військово-промислового комплексу та відновлення економіки України.

2. Установам секцій фізико-технічних і математичних наук та хімічних і біологічних наук НАН України докласти зусиль для розширення наукових досліджень в інтересах зміцнення обороноздатності та післявоєнного відновлення країни, зокрема розширити співпрацю з підприємствами ракетно-космічної, авіабудівної, енергетичної галузей економіки.

3. Відділенню механіки НАН України підготувати пропозиції щодо укладання угод про співробітництво між Академією та підприємствами Державне підприємство «Запорізьке машинобудівне конструкторське бюро «Прогрес» імені академіка О.Г.Івченка» та Акціонерне товариство «МОТОР СІЧ».

4. Управлінню справами НАН України в тижневий строк підготувати звернення НАН України до Дніпропетровської обласної військової адміністрації та адміністрації міста Дніпра щодо сталого забезпечення академічних установ та організацій міста електро- та теплопостачанням задля забезпечення безперервного функціонування дослідно-виробничої бази та експериментальної бази, а також щодо надання допомоги з утримання їх споруд цивільного захисту.

5. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на в.о.головного вченого секретаря НАН України академіка НАН України В.Л.Богданова.

Президент
Національної академії наук України
академік НАН України

Анатолій ЗАГОРОДНІЙ

В.о.головного вченого секретаря
Національної академії наук України
академік НАН України

Вячеслав БОГДАНОВ